

Deontologische code van MER-deskundigen en MER-coördinatoren

De informatieverstrekking en milieubeoordeling van MER-deskundigen moet van een hoge kwaliteit en betrouwbaar zijn. Dit houdt in dat de MER-deskundigen zich engageren om:

- hun beroepsactiviteiten op een eerlijke en integere manier uit te oefenen, zonder vooringenomenheid;
- hun beroepsactiviteiten zodanig uit te oefenen dat een holistische benadering van de milieueffectbeoordeling gewaarborgd is;
- hun dienstverlening te weigeren wanneer zou blijken dat zij op enigerlei wijze geacht of gevraagd worden om hun milieubeoordeling te vertekenen of feiten te verzwijgen of te vervormen teneinde in de beoordeling tot bepaalde vooropgestelde bevindingen of resultaten te komen;
- in volstrekte onafhankelijkheid te (kunnen) analyseren en beoordelen, zonder dat er sprake kan zijn van een persoonlijke of zakelijke betrokkenheid bij het voornemen. Ze zullen hun werkgevers, hun klanten en initiatiefnemers onmiddellijk informeren indien een dergelijke betrokkenheid zou kunnen optreden;
- de bronnen die zij gebruiken ten behoeve van hun analyse en rapportering te vermelden;
- hun kennis en vaardigheden voortdurend te verbeteren en zich te informeren over nieuwe ontwikkelingen in de milieueffectbeoordeling en er aan geassocieerde competentiedomeinen.

Het begrip 'onafhankelijkheid' is opgenomen in het DABM (art. 4.2.9. §2 voor plan-MER: *"De erkende MER-coördinator mag geen belang hebben bij het voorgenomen plan of programma of de alternatieven, noch betrokken worden bij de latere uitvoering van het plan of programma. Hij voert zijn opdracht volledig onafhankelijk uit en geeft in voorkomend geval leiding aan een team van medewerkers dat geheel of gedeeltelijk door de initiatiefnemer ter beschikking wordt gesteld"* en art. 4.3.6 §2 voor project-MER: *"De erkende MER-coördinator en de erkende MER-deskundigen mogen geen belang hebben bij het voorgenomen project of de alternatieven, noch betrokken worden bij de latere uitvoering van het project. Ze voeren hun opdracht volledig onafhankelijk uit"*). Ook artikel 34 van het VLAREL stelt in dat verband: *"De erkende persoon neemt daarbij een objectieve en onafhankelijke houding aan"*.

MER-deskundigen engageren zich ten aanzien van de burgers en de beslissingnemende overheden om milieueffectbeoordelingen op integere wijze uit te voeren, met respect voor de rechten van burgers op inspraak en zonder dat er sprake kan zijn van een verkeerde voorstelling van zaken of vooringenomenheid.

Zo kunnen MER-deskundigen geconfronteerd worden met deontologische dilemma's wanneer:

- technische voorschriften voor de uitvoering van de milieueffectbeoordeling, op een onredelijke manier de studiewerkzaamheden ervan beperken;
- druk wordt uitgeoefend op de MER-deskundigen om de omvang of diepgang van de milieueffectbeoordeling te beperken, specifieke specialistische studies niet uit te voeren of de resultaten van de milieubeoordeling te beïnvloeden;
- klanten, overheden of andere betrokken partijen weigeren of nalaten om relevante data of studies aan te leveren;
- budgettaire beperkingen de uitvoering van afdoende analyses of een afdoende inbreng van relevante stakeholders beperken;
- de toegewezen uitvoeringstermijn te kort is voor een gedegen milieueffectbeoordeling;
- voorgesteld wordt om welbepaalde onderwerpen sterk te benadrukken, te overdrijven, weg te laten of niet openbaar te maken;
- gesuggereerd wordt bepaalde formuleringen te wijzigen, in die mate dat deze de door de MER-deskundige beschouwd worden als ontoelaatbare wijzigingen in de (mogelijke) interpretatie van de resultaten;
- ze geconfronteerd worden met een onjuiste verslaggeving of voorstelling van zaken door initiatiefnemers, adviesverleners, burgers of andere betrokkenen;
- de betaling van hun prestaties voor de milieueffectbeoordeling afhankelijk gemaakt wordt van de positieve beoordeling van het initiatief of de goedkeuring van de milieubeoordeling (door het Team Mer).